

SKUPOVI, PREDAVANJA, TRIBINE
CONFERENCES, LECTURES, DEBATES

NA SVEUČILIŠTU U ZADRU OBILJEŽEN SVJETSKI DAN FILOZOFIJE 2010.

IVANA KNEŽIĆ
Sveučilište u Zadru, Odjel za filozofiju
University of Zadar, Department of philosophy

Primljeno / Received: 20. XII. 2010.

I ove godine, Odjel za filozofiju Sveučilišta u Zadru upriličio je obilježavanje Svjetskog dana filozofije ili, bolje – kako su to sami sudionici više puta naglasili – mjeseca filozofije. Ove godine Svjetski dan filozofije bio je, međutim, specifičan po tome što se u njegovu obilježavanju Odjelu pridružilo Hrvatsko filozofsko društvo, najznačajnija filozofska organizacija u nas. Tim povodom, odvijale su se različite aktivnosti, kako na našem Odjelu, tako i u Klasičnoj gimnaziji Ivana Pavla II., u kojima su sudjelovali renomirani članovi i sam predsjednik Hrvatskog filozofskog društva, profesori s različitih hrvatskih sveučilišta, studenti filozofije, maturanti, ali i ostali zaljubljenici u filozofiju i filozofske rasprave.

Dani filozofije otvoreni su u ponedjeljak, 13. prosinca filozofskom radionicom naslovljenom *Maske suvremenog nihilizma*. Radionica je održana u Klasičnoj gimnaziji Ivana Pavla II. pod vodstvom dr. sc. Marka Vučetića. Njen cilj bio je posvijestiti maturantima važnost filozofije i filozofske refleksije u traženju odgovora na pitanja koja muče suvremenog čovjeka te potaknuti buduće studente da u izboru svog životnog zvanja uzmu u obzir studij filozofije, kraljice i majke svih znanosti. Reakcije maturanata dobar su pokazatelj interesa mladih naraštaja za tu drevnu znanost, koja, premda stara već dva i po tisućljeća, dokle je god čovjeka, neće biti zastarjela.

Središnji događaji povodom Svjetskog dana filozofije odvijali su se na Odjelu za filozofiju. Tako su u utorak, 14. prosinca održana dva predavanja koja su pobudila velik interes te potaknula mnoga pitanja od strane brojnog slušateljstva, u kojem su se našli kako profesori, tako i studenti filozofije. Predavanja i raspravu koja je uslijedila moderirala je izv. prof. dr. sc. Iris Tićac. Prvo predavanje pod naslovom "Ontološka dimenzija istine", održao je dr. sc. Lino Veljak, predsjednik Hrvatskog filozofskog društva, redovni profesor u trajnom zvanju zaposlen na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i cijenjeni suradnik našega Odjela. U svom predavanju dr. Veljak je istaknuo da istinitost ponajprije pripada biću, te da između hiperrealističkog objektivizma i metafizičkog subjektivizma kao dviju krajnosti, treba tražiti srednji put koji dr. Veljak pronalazi u stavu da biće, da bi bilo zbiljsko, treba biti u skladu sa svojom biti. Drugo predavanje pod naslovom "Humanizam i transhumanizam" održao je dr. sc. Hrvoje Jurić, docent na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i zamjenik glavnog i odgovornog urednika časopisa *Filozofska istraživanja* i *Synthesis philosophica*. U svom predavanju dr. Jurić iznio je svoje shvaćanje pojmova 'humanizam' i 'transhumanizam', koje se po

mногоčemu razlikuje od njihova uobičajenog značenja koje humanizam usko veže uz renesansu kao jedno povijesno razdoblje, a transhumanizam uz nastojanja ostvarenja 'nadčovjeka' pomoću znanosti i tehnologije. Za dr. Jurića oba ova pojma označavaju pojave koje se javljaju davno u povijesti, u smislu propitivanja onog ljudskog, kao i tendencije prekoračivanja granica ljudskoga.

U srijedu, 15. prosinca, održan je okrugli stol kojeg je vodila dr. sc. Iris Tićac, a koji je naišao na vrlo velik odaziv među studentima i ostalim zaljubljenicima u filozofiju tako da je predavaonica Odjela za filozofiju bila ispunjena gotovo do posljednjeg mjesta. Sudionici okruglog stola nastojali su osvjetliti pitanje istine s različitih filozofskih aspekata, a nakon nekoliko uvodnih riječi svakog od sudionika, uslijedila je prava filozofska rasprava među profesorima i studentima. Svrha okruglog stola bila je pokazati kako je neupitno da istina postoji i da se istina može spoznati, no pokazati i to kako su filozofski putovi kojima se do istine dolazi brojni i raznovrsni te da niti jedan od njih nema isključivi monopol nad istinom. Prvi je za okruglim stolom govorio dr. sc. Mirko Jakić, redovni profesor u trajnom zvanju sa Sveučilišta u Splitu, bivši prorektor Sveučilišta u Zadru i dugogodišnji djelatnik našega Odjela, a sada naš vjerni suradnik, koji je pobudio živo zanimanje slušateljstva govoreći o filozofskim aspektima znanstvene istine. Ništa manje zanimljiva nije bila ni riječ doc. dr. sc. Borislava Dadića, pročelnika Odjela za filozofiju, čija je središnja teza bila da bez istine nema niti prave slobode, što je potaknulo mnoga pitanja i komentare među studentima i profesorima. Pravu bujicu pitanja, izazvala je, pak, dr. sc. Vani Roščić svojim govorom o istini u umjetnosti, čime se još jednom pokazalo kako je pitanje umjetnosti, baš kao i pitanje istine, uvijek aktualno ljudsko pitanje. Sa stajališta filozofije egzistencije, o istini je govorio dr. sc. Marko Vučetić koji je nastojao pokazati što je to istina kao subjektivnost, a kao posljednja, o istini u dijalogu, progovorila je i voditeljica okruglog stola, dr. sc. Iris Tićac.

Sve u svemu, možemo zaključiti da je i ovogodišnje obilježavanje Svjetskog dana filozofije pokazalo da je filozofija, ma kako se neprofitabilnom činila u perspektivi suvremenog konzumerističkog društva, uvijek aktualna s obzirom na temeljna pitanja koja stavlja pred čovjeka, a posebno s obzirom na svoje središnje pitanje - 'Što je istina?'. Interes koji je ovo pitanje pobudilo još je jednom u praksi potvrdio tezu jednog od najvećih filozofa svih vremena, velikog Aristotela, koji je još u četvrtom stoljeću prije Krista ustvrdio da svi ljudi po naravi teže za istinom. Na nama je pak, ukoliko želimo djelovati u skladu sa svojom naravi, neprestano zadovoljavati tu težnju revnim traganjem za istinom, ali ne samo traganjem već i otkrivanjem istine u onom stupnju u kojem nam je to, s obzirom na ograničenost naše naravi i naših sposobnosti, moguće.